ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРИОРИТЕТИ ОТ ПРОГРАМНАТА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ФОРМИРАНЕ НА СТАБИЛНО ПАРЛАМЕНТАРНО МНОЗИНСТВО В 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ	СТАНОВИЩЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА Б Т П П
I. ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ	
1. Засилена интеграция на България в Европейския съюз и НАТО. Запазване на външнополитическата ориентация и поетите международни ангажименти на страната на база на националните интереси на България.	Приоритетът следва да се доразвие в насока за трайно спазване на условията за приемане на България в Евозоната.
2. Защита на правата и интересите на българските граждани в чужбина на основата на нов Закон за консулската защита, електронни консулски услуги и система за реагиране в случаи на бедствия и извънредни ситуации.	БТПП споделя напълно този приоритет.
3. Ефективна защита на правата и интересите на българите зад граница.	БТПП споделя напълно този приоритет.
4. Разработване на културни и образователни политики за интегриране на българските общности в чужбина и активното им отношение към процесите в страната.	БТПП споделя напълно този приоритет.
5. Задълбочаване на евроатлантическите партньорства на България и двустранните ѝ отношения с най-бързо развиващите се световни икономики.	БТПП споделя напълно този приоритет.
6. Политика на подкрепа за евроатлантическа интеграция на Западните Балкани при ясна защита на правата и законните интереси на българските общности там.Активно развитие на политиките на ЕС и на регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа и Черноморския басейн.	БТПП споделя напълно този приоритет.
7. Подготовка на България за председателството на ЕС през 2018 г.	БТПП споделя напълно този приоритет.

II. ПРАВОСЪДИЕ	
1. Приемане от Парламента на дългосрочна стратегия за реформиране на правосъдната система, така че да се гарантира нейната независимост и справедливостта в обществото.[1]	Приоритетите, насочени към приемането на нови стратегии следва да се ограничат до минимум, тъй като отнемат много организационни усилия, финансови ресурси и време, съблюдават се за сравнително кратък период от време (за мандата на едно правителство) и в много случаи не се реализират. Поради това БТПП счита, че усилията на Правителството следва да бъдат насочени към конкретни мерки за промени в нормативната уредба, приемането на нови нормативни актове, промяна в структурата на управление и др. под.
2. Прекратяване на партийната намеса и лобисткото вмешателство в дейността на съда и прокуратурата.	БТПП споделя напълно този приоритет, тъй като в него намира израз конституционният принцип за независимост на съдебната власт. Според членовете на БТПП, обаче, в приоритетите на Правителството не трябва да се завяват намерения за спазване на конституционни начала.
3. Приемане на промени в Закона за съдебната власт, предвиждащи упражняване на кадровите правомощия на Висшия съдебен съвет от съдебен съвет по отношение на съдиите и прокурорски съвет по отношение на прокурорите, въвеждане на ефективни оценки за работата на магистратите и кариерно израстване на базата на тези оценки, ефективно дисциплинарно производство и засилване на ролята на съдийските събрания във вземането на управленски решения.	БТПП споделя напълно този приоритет при условието, че двата органа следва да се създадат и работят като звена на Висшия съдебен съвет. БТПП не подкрепя вяка една реорганизация, която води до увеличаване на бюджетните разходи.
4. Изпълнение на препоръките на ЕК, посочени в докладите по Механизма за сътрудничество и оценка.	БТПП споделя този приоритет.
5. Осигуряване на широк консенсус за промяна на конституционния модел на съдебната власт, включително и по отношение на времевата рамка, в която да бъдат приети конституционните промени, предвиждащи създаване на Висш съдебен съвет и Висш прокурорски съвет.	БТПП не подкрепя тази част от приоритета, която предвижда създаването на два нови органа на мястото на Висшия съдебен съвет, поради мотивите, посочени по-горе в коментара към т. 3 от този раздел.
6. Оптимизиране на парламентарната квота във Висшия съдебен съвет с цел подсигуряване на	БТПП счита, че продължаването на практиката с избора на парламентарна

безпристрастността и професионализма на членовете му.	квота във Висшия съдебен съвет противоречи на приоритета по т. 2 от този раздел.
7. Въвеждане на механизъм за осигуряване на публичност, прозрачност и обществен контрол върху работата на Главния прокурор.	БТПП споделя приоритета, като счита, че принципът за публичност, прозрачност и обществен контрол следва да се отнася за цялата прокуратура.
8. Гарантиране на независимостта, подобряване на ефективността и отчетността на съдилищата, прокуратурата, Главния прокурор, председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд, включително и чрез работещи механизми за отговорност и отзоваване при несправяне с работата.	БТПП споделя този приоритет.
9. Създаване на законово гарантирана процедура за публични изслушвания и оценка на рисковете за зависимости на кандидатите за управленски позиции в съдебната власт, в която участват Прокуратурата, МВР, КПУКИ, НАП и други.	БТПП споделя този приоритет.
10. Гарантиране на пряк избор на членовете на ВСС и ВПС от квотите на съдиите и прокурорите.	БТПП споделя този приоритет.
11. Подкрепа за силна специализирана прокуратура, която да разследва приоритетно корупцията и злоупотребите по високите етажи на властта.	БТПП споделя този приоритет.
12. Подобряване на ефективността на правораздавателната дейност чрез въвеждане на периодични оценки на ефективността на институциите и гарантиране на принципа на случайно разпределение на делата.	БТПП споделя този приоритет.
13. Максимален достъп до информация за управлението на системата на правосъдие и полицията. Достъп в реално време до информацията за образуването, разпределението на делата и тяхното движение.	БТПП споделя този приоритет, с условието, че достъпът в реално време до информацията за образуването, разпределението на делата и тяхното движение не трябва да е неограничен и по отношение на всички граждани.
14. Въвеждане на електронно правосъдие.	БТПП споделя този приоритет.
III. ИКОНОМИКА И РАСТЕЖ	БТПП предлага допълване на приоритетите от този раздел с мерките от приетите от БТПП насоки: http://www.bcci.bg/nasoki.html
1. Осигуряване на ускорен икономически растеж на българската икономика за гарантиране	БТПП споделя този приоритет, с резервата, че според прогнозите на МФ

нарастването на доходите и социалните плащания на българските граждани.	прогнозируемият растеж е на нивото нисък до умерен (ръстът на БВП през 2017 г. е 2,5 %), което означава, че постигането на ускорен растеж е възможно само при реализирането на мерки, които значително подобряват условията за стопанска дейност.
2. Определяне на стратегическите приоритети в развитието на икономиката. Бюджетно и икономическо планиране, което съвпада със 7-годишните периоди на финансовата рамка.	БТПП споделя тази насока, с резервата, че стратегическите приоритети трябва да се актуализират, като се обвържат конкретните резултати с необходимите средства за постигането им.
3. Подкрепа за износителите и фирмите, създаващи иновативни продукти, развитие на българския бизнес и насърчаване на инвестициите в модерни и иновативни производства, които създават нови работни места.	БТПП отчасти споделя този приоритет, тъй като следва да се съблюдава принципът за равнопоставеност между секторите – в противен случай се изкривява конкурентността на средата. Приемливо е да се насърчава експортът (като цяло), без да се визира конкретен бранш. Към изложеното следва да се изтъкне, че 85% от безработните сега са хора със средно или по-ниско образование, което поставя необходимостта от кадри за развитие на високотехнологичните дейности.
4. Подкрепа за създаване на инвестиционен фонд за високотехнологични производства чрез публично-частно партньорство и постепенно изтегляне на участието на държавата след успешното им развитие.	БТПП споделя този приоритет, с уговорката, че преди създаването на такъв фонд следва да се анализира резултатността от прилагането на съществуващите подобни инструменти – като напр. Националния иновационен фонд, както и възможностите за европейско финансиране.
5. Подобряване на бизнес средата в България за насърчаване на инвестиционната активност и подкрепа на българските производители.	БТПП принципно споделя този приоритет с резервата, че той е формулиран твърде общо, без каквато и да е яснота за конкретните намерения.
6. Структурни промени за управление на туризма и извеждането му като приоритетен отрасъл чрез решителна подкрепа от държавата и подобряване на туристическите услуги.	БТПП не споделя тази част от приоритета, която би изкривила конкурентността на условията за стопанска дейност – подкрепата от държавата (вж. аргументите по-горе в коментара по т. 3 от този раздел).
7. Създаване на дългосрочна национална	БТПП поради аргументите, изложени по-

стратегия за туризма с насърчаване на всички туристически продукти, за които България има потенциал за устойчиво развитие.	горе в коментара по т. 2, раздел I, не подкрепя този приоритет.
8. Ускорено въвеждане на електронно управление за оптимизиране на работата на администрацията, за прозрачност на публичните дейности и превенция на корупцията.	БТПП подкрепя този приоритет, с резервата, че Правителството следва да се ангажира с конкретни параметри и ниво на въвеждане на електронното управление през неговия мандат.
9. Насърчаване на дигиталната икономика. Увеличаване на електронната търговия и разширяване на дигиталния пазар на стоки и услуги чрез:	БТПП споделя приоритета.
• намаляване на законовите препятствия пред електронната търговия;	БТПП споделя приоритета.
• гарантиране на сигурността на личните данни;	БТПП споделя приоритета.
• защита на интелектуалната собственост; разработване и приемане на национална стратегия за развитие на интелектуалната собственост	БТПП споделя приоритета, с резервата по отношение на стратегията - поради съображенията, изложени по-горе в коментара по т. 2, раздел I.
10.Опростяване на условията и ускоряване на процедурата по започване на малък и среден бизнес.	БТПП подкрепя приоритета - в насоките за своята дейност за следващия петгодишен период БТПП е предложила конкретни нормативни промени - http://www.bcci.bg/nasoki.html
11.Ограничаване на риска при фалит на малки и средни предприятия и на последствията за предприемачите. Насърчаване на втори шанс за предприемачество.	БТПП споделя този приоритет с уточнението, че: • проблемът следва да се реши с приемането на закон за оздравяване на малките и средни предприятия, които са в неплатежоспособност (такъв законопроект е разработен от БТПП, като изпълнител на обществена поръчка, обявена от Министерство на икономиката); • насърчаването за втори шанс не трябва да се извършва чрез прякото или косвено използване на държавни средства.
12.Позициониране на България като позната и предпочитана дестинация за инвеститори в сектори с висока добавена стойност.	БТПП счита, че постигането на поставената цел е възможно при комплексно реализиране на почти всички приоритети от програмата.

	Независимо от преждеизложеното, на този етап не е удачно (възможно) да позиционираме България като такава дестинация. Основната част от промишлената продукция у нас е съставена от суровини и материали - само като отделни примери могат да се отбележат инвестициите във високи технологии у нас. Следва да се има предвид и фактът, че при класирането по глобалния иновационен индекс България е на 44-то място сред 143 държави.
13.Намаляване на разрешителните, съгласувателните и лицензионните режими в случаите, където е възможно преминаването само към уведомителен режим.	БТПП подкрепя напълно приоритета – счита, че той следва да се разшири в следните насоки: а) облекчаване на останалите регулативни режими; б) предоставянето на най-леките режими на браншови организации при условията на конкурс и конкуренцията; в) регламентиране в Административнопроцесуалния кодекс на презумпцията за „мълчаливо съгласие", освен ако в специалните закони е предвидено друго.
14.Ограничаване на вредното въздействие на монополите като мярка за стимулиране на конкуренцията.	БТПП счита, че приоритетът следва да се преформулира в насока – прозрачност и осигуряване на граждански мониторинг върху работата на монополите.
IV. ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ	
1. Провеждане на политика на гарантиране на финансова стабилност. Постепенна финансова консолидация, съобразена с икономическия цикъл.	БТПП споделя приоритета.
2. Ниски нива на бюджетния дефицит и номиналния размер на публичния дълг, в това число и на общинските дългове (според европейските критерии).	БТПП споделя приоритета, с допълнението, че стремежът следва да бъде за балансиран бюджет или в случай на крайна невъзможност за реализирането му – намаляване на бюджетния дефицит през всяка година.
3. Консервативно и ефективно управление на държавното съкровище и публичните дългове.	БТПП приема приоритета.
4. Запазване на Валутния борд до влизане в Еврозоната.	БТПП приема приоритета.
5. Запазване на данъчната система и ниския дял на преразпределяне на бюджетни средства от	БТПП приема приоритета, с предложението процентът на

държавата до 39% от БВП.	преразпределение да не надвишава 35 %.
6. Детайлен икономически анализ и обществен дебат за цялостна данъчна политика.	БТПП споделя приоритета с изричното условие: • да не се увеличава данъчно-осигурителната тежест; • да се въведат лични осигурителни вноски за държавните служители, с цел облекчаване на бюджета.
7. Въвеждане на данък върху операциите на капиталовите пазари.	БТПП не подкрепя този приоритет, тъй като това би увеличило данъчната тежест и би оскъпило капиталовия пазар.
8. Законодателство за ограничаване на участието на офшорните компании в българската икономика.	БТПП споделя напълно този приоритет.
9. Повишаване на приходите в държавния бюджет и събираемостта на плащанията чрез структурни промени и обединяване на НАП и Митниците, реализирано след детайлен анализ на ефективността на процеса на събираемост.	БТПП споделя приоритета, насочен към намаляване на административните разходи, но счита, че само по себе си обединяването на двата органа няма да постигне повишаване на събираемостта. Като първа важна неотложна стъпка следва да се реализира интегриране на информационната система на НАП и Митниците.
10. Финансова децентрализация на местните власти; въвеждане на механизми за провеждане на собствена икономическа политика от общините.	БТПП споделя напълно този приоритет с уговорката за спазването на стриктна финансова дисциплина от общините при постоянен ефективен контрол.
11. Осигуряване прозрачност на годишната доходност по спестовни продукти на застрахователните дружества и финансовото състояние на пенсионните дружества.	БТПП споделя напълно този приоритет.
12. Нови възможности за финансиране на инвестиционни проекти и стартиращи предприятия чрез ББР или инвестиционен фонд.	БТПП споделя напълно този приоритет.
13. Политическо решение за включване на България в Европейския банков надзор.	БТПП споделя напълно този приоритет.
14. Възстановяване на доверието в БНБ чрез законодателни и кадрови промени, при спазване на европейското законодателство.	БТПП споделя напълно този приоритет с условието, че последният следва да се доразшири с насоката «мерки за гарантиране на стабилност на банковата система и възможности за ефективен контрол».
15. Нормативно регламентирана публичност на кредитната история на КТБ и нейните клиенти в	БТПП споделя напълно този приоритет.

рамките на българското и европейско банково законодателство и без специални закони само за този конкретен казус.	
16. Ускорено приемане на актуализацията на държавния бюджет за 2014 година и подготовка и приемане на Закона за държавния бюджет за 2015 година.	БТПП споделя напълно този приоритет с условието, законът да гарантира непревишаване на бюджетния дефицит с повече от 3 %.
V. ЕВРОФОНДОВЕ	БТПП споделя напълно всички приоритети от този раздел с уговорката, че някои от тях са описани по-общо, без да се разбират конкретни намерения (напр. т.т. 1 и 2).
1. Възстановяване на доверието на Европейската комисия и възстановяване на плащанията от европейските фондове.	
2. Ефективно и прозрачно разпределение и усвояване на европейските средства в новия програмен период 2014-2020.	
3. Уреждане в закон на мястото и ролята на органите, натоварени с управлението и контрола на еврофондовете в цялостната система за контрол на публичните финанси в държавата с цел гарантиране на правата на бенефициентите и въвеждане на процедури по обжалване.	
4. Създаване на условия за реализиране на интегрирани проекти и регионални планове, финансирани от повече от една оперативна програма.	
5. Опростяване на процесите, процедурите и правилата за кандидатстване, одобрение и отчитане на проектите.	
VI. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В СФЕРАТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ	
1. Гаранция за максимално ефективно разходване на обществените ресурси, публичност и намаляване на корупционния риск чрез:	БТПП споделя напълно този приоритет с предложението той да се доразвие в следните насоки: • усъвършенстване на процедурите по ЗОП особено в частта на най-ниска цена; • създаване на нормативно ограничение да се възстановяват от бенефициентите средства, в

	случаите, когато направените от тях разходи са одобрени и заплатени».
2.Въвеждане на електронни обществени поръчки;	Мярката следва да бъде: „Гарантирано по законов път разширяване приложимостта на електронните обществени поръчки": И в момента съществува регламентирана възможност за електронни обществени поръчки (чл. 16б и следв. от ЗОП), но на практика те липсват, тъй като прилагането им е предоставено на преценката на възложителя."
3.Въвеждане на типови стандартизирани документи, които да се ползват от възложители и изпълнители;	БТПП споделя напълно този приоритет.
4.Адекватен контрол и механизми за прозрачност.	БТПП споделя напълно този приоритет.
VII. ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ И ДЪРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЯ	
1. Въвеждане на електронното управление като основна платформа за модернизация на държавата, ключов фактор и неотменимо условие за успеха на секторните реформи.	Приоритетът до голяма степен се повтаря с този, разписан в раздел III, т. 8.БТПП предлага ангажирането на Правителството с определени срокове и етапи за въвеждане на електронното управление.
2. Подобряване на функционалността на държавната администрация - повишаване на качеството на административните услуги, повишена ефективност, бързина и ред в процесите на управление, вътрешен контрол и превенция от корупция, въвеждане на срокове за извършването на всяка административна услуга	БТПП споделя напълно този приоритет с предложението той да бъде разширен с мярката: «Реализиране на дисциплинарна отговорност на държавните служители при неспазени от тях срокове за предоставяне на публични услуги, при отменен от съда административен акт, в издаването на който те са участвали».
3. Електронизиране на процесите на функциониране и управление в публичните сектори като здравеопазване, образование, социална политика, правосъдие с цел тяхното организационно и функционално оптимизиране, координация и качествено предоставяне на услуги за гражданите.	БТПП споделя напълно този приоритет и предлага разширяването му със следните насоки: „Стандартизиране и електронизация на документите и процедурите; нормиране в Административнопроцесуалния кодекс на обща презумпция за „мълчаливо съгласие", ако в специалния закон не е предвидено друго; разширено въвеждане в специалните закони на принципа на „мълчаливото съгласие"; регламентирана процедура за доказване на мълчаливото съгласие."

	БТПП предлага ангажирането на Правителството с определени срокове и етапи за електронизиране на процесите в рамките на мандата. В частта, отнасяща се до правосъдието мярката до голяма степен се преповтаря с тази, разписана в раздел II, т. 14.
4. Достъп до електронен път на информацията, с която разполагат публичните институции и прилагане на европейското законодателство за пазарно използване на публичната информация.	БТПП споделя напълно този приоритет с уговорката, че достъпът до някои бази данни трябва да е ограничен.
5. Реформа на държавната администрация след ясен функционален и структурен анализ.	БТПП принципно споделя този приоритет.
• Постепенна промяна в структурата, функциите и състава на публичните администрации с цел оптимизиране на разходите и по-ефективно предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса;	
• Намаляване на административните нива и процедури като средство за снижаване на корупционния натиск към гражданите и другите нива на управление;	
• Създаване на стабилна и устойчива професионална администрация по основните области на политиката, която подпомага управлението и осигурява високо ниво на обслужване.	
6. Утвърждаване на конкурсното начало като основен принцип при постъпването в държавната администрация и усъвършенстване на годишната атестационна система.	БТПП намира, че подобна насока в дейността на Правителството е неприемлива, тъй негов приоритет не може да бъде «да спазваме законите»: Принципът за конкурсното начало при назначаването на държавни служители е законово регламентиран в чл. 10 от Закона за държавния служител.
VIII. ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА	БТПП споделя всички приоритети от този раздел, с предложенията: • някои от тях да се доразвият, като се посочи насоката на дейността (напр. в т. 2 и т. 3); • разделът се разшири с приетите от БТПП насоки в този раздел: http://www.bcci.bg/nasoki.html
1. Постепенно нарастване на средствата за образование, номинално и като процент от БВП,	

със стремеж за съответствие с параметрите, заложени в програма „Европа 2020“.	
2. Ново законодателство за осъществяване на реформа в системата на средното и висшето образование.	
3. Усъвършенстване на системата за финансиране и контрол на предучилищното и училищното образование.	
4. Разкриване на нови детски градини и въвеждане на иновативни форми на организация за ранно образование на децата в предучилищна възраст.	
5. Равнопоставеност и конкуренция на всички форми на училищно образование и улесняване на валидирането на знанията и уменията на учениците.	
6. Ангажиране и съпричастност на учителите и учениците и родителите в управлението на училищата.	
7. По-добри условия за професионално образование и обучение, съответстващо на потребностите на региона и изискванията на пазара на труда.	
8. Акцент върху възпитанието и обучението, които формират национално самочувствие и патриотичен дух сред децата и младежите.	
9. Приоритетно развитие на българската наука и иновации и прилагането им за развитие и модернизиране на българския бизнес.	
10. Връзка между средното образование и пазара на труда - подобряване на качеството на професионалното образование чрез активно въвеждане на дуалната система – обучение чрез работа.	
11. Създаване на устойчив механизъм за взаимодействие между висшите училища и бизнеса. Възможност за висшите училища да постигат положителни икономическа резултати от разработени от тях научни продукти и иновации.	
12. Повишаване на качеството на висшето образование и конкурентоспособността на българските висши училища в рамките на общоевропейското образователно пространство.	
13. Въвеждане на външна програмна	

акредитация на висшите училища от европейски акредитационни институции, членки на ENQA и EQAR.	
14. Поетапно обвързване на минимум 50% от субсидията за обучение с качеството на образованието.	
15. Постигане на високо качество на научния продукт чрез ориентиране на държавното финансиране на научни изследвания към проектен принцип и стимулиране на взаимодействието между бизнеса и научните организации.	
16. Реформа във Фонд „Научни изследвания", за да се гарантира прозрачност на конкурсите и задължителен мониторинг на резултатите през целия период на реализация на проектите.	
17. Изграждане на високотехнологични паркове и центрове за върхови научни изследвания, иновации и трансфер на технологии към българската индустрия.	
18. Насърчаване на съвместни изследвания между научни организации, висши училища и предприятия; разработване и реализиране на програми за активно сътрудничество между научните институции и училищата на всички нива.	
IX. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА	
1. Гарантиране на адекватни, спрямо икономическата среда, нива на социални помощи и плащания.	БТПП споделя този приоритет.
2. Продължаване на пенсионната реформа и търсене на възможности за допълнително нарастване на пенсиите.Съобразяване на пенсионната реформа с демографските и социално-икономическите характеристики на страната.	БТПП споделя този приоритет.
3. Запазване на уредбата за пенсиониране на работещите първа и втора категория до приемане на цялостна пенсионна реформа през 2015 г.	БТПП споделя този приоритет.
4. Устойчиво нарастване на трудовите доходи и пенсии, съобразено с темповете на икономически растеж.	БТПП има резерви срещу така формулирания приоритет: счита, че трудовите доходи следва да се обвържат (т.е. не само да нарастват, но и да намаляват), съобразно темповете на икономически растеж и

	производителността на труда.
5. Гъвкав и динамичен пазар на труда и намаление на безработицата. Промени в трудовото законодателство.	Приоритетът е разписан твърде общо, поради което не са ясни конкретните намерения и насоки на работа.
6. Възможност за почасова работа и въвеждане на минимално почасово заплащане.	Разписването по този начин на приоритета е некоректно, тъй като и сега съществува нормативна и практическа възможност за почасова работа - има и регламентация на минималното почасово заплащане. БТПП счита, че приоритетът следва да бъде насочен към: „отмяна на принципа за нормативно определяне на минималната работна заплата за всички отрасли и браншове; Министерският съвет да определя по предварително приета от него методика минимална работна заплата само за някои отрасли/браншове, които имат висока обществена значимост и влияние".
7. Политики за възстановяване на заетостта сред самонаетите лица и семейните фирми.	Приоритетът е разписан твърде общо, поради което насоката на дейността по него е неясна.
8. Разширяване на обхвата на квалификационните възможности и включването в тях както на безработните, така и на активно търсещите нова работа.	
9. Изпълнение на младежката гаранция за заетост чрез социален диалог между институциите и използване на средствата по оперативна програма „Човешки ресурси" за младежка заетост.	БТПП споделя този приоритет.
10. Изработване на индивидуални социални оценки на социално слаби български граждани и търсене на възможност за социалното им включване и осигуряване на заетост.	БТПП споделя този приоритет с уговорката, че най-резултатно по отношение на заетостта сред социално слабите граждани е тяхното обучение и квалификация.
11. Разработване на програми за социално включване, които да подпомагат общините и уязвимите групи в обществото.	БТПП споделя този приоритет с предложението той да се доразшири в насока – повишаване на контрола за целесъобразното изразходване на средствата за социално подпомагане и постепенната замяна на финансовата помощ с материална.
12. Продължаване на деинституционализацията и развитието на социалните услуги за деца с	БТПП подкрепя този приоритет.

увреждания и за деца, лишени от родителска грижа.	
13. Превръщане на десегрегацията в държавна и общинска политика.	БТПП споделя този приоритет.
14. Насърчаване на отговорното родителство и подкрепа на тридетния модел. Висок интензитет на подпомагане до трето дете.	БТПП счита, че в следващия мандат на Правителсдтвото следва да се прилагат мерки за подкрепа първо на двудетния модел.
15. Приемане на национална програма за противодействие на демографската катастрофа.	БТПП споделя този приоритет.
X. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	
1. Подобряване на качеството и достъпа до здравеопазване чрез:	БТПП споделя приоритета.
• Приоритетно инвестиране в кадрово, логистично и техническо развитие;	БТПП споделя този приоритет.
• Оптимизиране на доболничната и болничната здравна помощ;	БТПП споделя този приоритет с предложението да се въведат строги правила и ефективен контрол върху задължителната профилактика.
• Въвеждане на индивидуална електронна здравна карта;	БТПП споделя този приоритет и предлага ангажирането на Правителството с определени срокове в рамките на мандата му за въвеждане на електронна здравна карта.
• Електронно здравеопазване.	Мярката практически се преповтаря с тази, разписана в раздел VII, т. 2. Независимо от преждеизложеното БТПП предлага ангажирането на Правителството с определени срокове и етапи за въвеждане на електронното здравеопазване в рамките на мандата му.
2. Приоритетно преструктуриране на спешната помощ чрез инвестиции в ресурсното, техническо, логистично и кадрово развитие.	БТПП подкрепя този приоритет.
3. Формиране на модел на болнично здравеопазване, който се характеризира с предвидимост на финансовия ресурс за осигуряване качество и достъпност на лечението, и мотивация на работещите в сферата на здравеопазването. Въвеждане на национална здравна карта със задължителен характер.	БТПП подкрепя този приоритет.
4. Преструктуриране на НЗОК и превръщането й в активен финансиращ и контролен орган от	БТПП принципно подкрепя този приоритет с уговорката, че контролът

името на осигурените граждани - инструмент за провеждане на политика за осигуряване на достъпно и качествено здравеопазване.	следва да се осъществява и от работодателите, като лица, които финансово участват в здравното осигуряване на своите работници/служители.
5. Пакет от мерки за повишаване събираемостта на здравните вноски.	БТПП подкрепя приоритета.
6. Запазване и развитие на кадровия потенциал на здравната система чрез нов механизъм на заплащане на работещите.	БТПП подкрепя приоритета.
7. Ефективно лекарствено лечение и качество на живот на българските граждани.	БТПП подкрепя приоритета.
8. Задължаване на НЗОК да закупува лекарства през прозрачна и конкурентна процедура.	БТПП подкрепя приоритета.
XI. ЕНЕРГЕТИКА	БТПП споделя всички приоритети от този раздел с предложението те да бъдат разширени в насоки: • енергийна диверсификация на страната ни; • промяна на принципите на дейността на регулаторния орган; • включване на предложените от БТПП мерки от насоките за дейността й: http://www.bcci.bg/nasoki.html
1. Политическо решение за подкрепа и участие в създаване на Европейския енергиен съюз.	
2. Неотложни действия за провеждане на пазарни реформи и финансова стабилизация, от които зависи постигането на дългосрочни стратегически цели в енергетиката. Приемане на енергийната стратегия на България до 2030 г. с поглед до 2050 г. и Национална стратегия за енергийна ефективност.	
3. Преразглеждане на новите енергийни проекти и тяхната икономическа ефективност. Изграждането им само при пълно съответствие с европейските правила и директиви и при доказана икономическа ефективност.	
4.Запазване на капацитета за развитие на ядрената енергетиката при гарантиране на безопасността за населението и опазване на околната среда. Продължаване живота на 5-ти 6-ти блок на АЕЦ „Козлодуй". Развитие на нови	

икономически ефективни проекти, създаващи възможност за екологично нисковъглеродно производство на енергия.	
5.Подкрепа само за нови мощности, отговарящи на принципа за развитие на системата с най-малко разходи и без предоставяне на държавни или корпоративни гаранции.	
6.Гарантиране на интереса на българските потребители и бизнеса от справедлива цена на електроенергията чрез следните мерки:	
7. Намаляване енергоемкостта на домакинствата и бизнеса и повишаване конкурентоспособността на българската икономика;	
8.Избор на нов състав на регулатора ДКЕВР по принципи, гарантиращи неговата политическа независимост;	
9.Ефективно управление на енергийния сектор чрез създаване на ново ресорно министерство; финансово оздравяване на НЕК.	
10.Приоритет на енергийната ефективност пред изграждането на нови мощности.	
11.Осъществяване на мащабна национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради като до две години обхване 50% от тях.	
12.Програма за намаляване на енергийната бедност - увеличаване над 500 000 броя на български домакинства, които получават енергийни помощи.	
13.Подобряване на информираността на потребителите за техните права, включително програма за образование на потребителите.	
14.Завършване на либерализирането на пазара на електроенергия и природен газ, в резултат на което бизнеса и домакинствата да могат да избират своя доставчик на ел. енергия. Изграждане на енергийна борса.	
15.Икономически обосновано и екологосъобразно развитие на местните енергийни ресурси.	
16. Гарантиране на енергийната независимост на страната чрез:	
17. Проучване и експлоатация на национални находища на природен газ и нефт;	

18. Запазване на мораториума върху сондажи за шистов газ с технология хидрофракнг. Доизграждане на реверсивни връзки със съседните балкански държави.	
19. Продължаване строителството на проекта „Южен поток“ само при пълно съответствие с европейското законодателство, при диалог с ЕК и при доказани икономически ползи.	
20. Комплексен преглед на разходите в енергетиката, формиращи крайната цена на електроенергията, чиито резултати да бъдат оповестени публично.	
XII. ТРАНСПОРТ И ИНФРАСТРУКТУРА	БТПП принципно споделя всички приоритети от този раздел.
1. Приоритетно и ускорено довършване и изграждане на големите инфраструктурни транспортни проекти за насърчаване на икономическия растеж, развитието на регионите и националната и международна свързаност на страната.	
2. Приоритети:	
○ АМ “Хемус”, АМ “Марица”, АМ “Струма”;	
○ Изграждане на Тунел под Шипка;	
○ Северна скоростна тангента на софийския Околовръстен път;	
○ АМ “Калотина – София”;	
○ Скоростен път София – Видин.	
1. Приоритетни ЖП проекти - реконструкция на ЖП линиите:	
• София – Септември;	
• Пловдив – Бургас Фаза II;	
• Драгоман – София;	
• Видин – София, заедно с реконструкция на гарите по всичките направления;	
• закупуване на нов подвижен състав.	
4. Подкрепа за ремонт на 2-ри и 3-ти клас пътна мрежа, свързваща местни регионални и европейски транспортни коридори.	
5. Развитие на транспортните мрежи по макрорегионалната стратегия на ЕС - Дунавска и	

Черноморска стратегии - и търсене на възможност за модернизация на пристанищата в Русе и Варна и свързващата ги инфраструктура.	
XIII. РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА	
1. Преодоляване на икономическата изостаналост на отделни райони в страната - целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Странджа, Родопите и други погранични планински и полупланински слабо развити райони.	БТПП подкрепя този приоритет с предложението той да се разшири, като се включат всички райони с висока степен на безработица (над средната за страната). В тази връзка БТПП предлага стимулиране на развитието на тези райони чрез облекчаване на условията за прилагане на нулев корпоративен данък.
2. Стимулирано развитие на изостаналите, периферните и планинските райони чрез прилагане на подхода „водено от общността" местно развитие.	БТПП подкрепя приоритета.
3. Гарантирано опазване и съхраняване на уникалните природни дадености чрез целенасочена подкрепа за създаване на възможности за развитие на биологично земеделие, алтернативни форми на туризъм, социални дейности, използване потенциала на културното наследство.	БТПП подкрепя приоритета.
4. Целенасочена политика за преодоляване на хроничната икономическа изостаналост на Северозападна България	Приоритетът преповтаря този, разписан в т. 1 от настоящия раздел.
5. Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща транспортна и комуникационна инфраструктурна мрежа в тези региони.	БТПП подкрепя приоритета.
6. Изработване на стратегия за българското село.	БТПП не споделя този приоритет с аргументите, изложени по-горе в коментара по раздел II, т. 1.
XIV. ЗЕМЕДЕЛИЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел.
1. Подкрепа за развитието на балансирано, модерно, устойчиво и адаптирано към климатичните промени земеделие. Пазарно ориентирани, конкурентоспособни земеделски стопанства, наред с гарантираната хранителна сигурност на населението.	
2. Устойчиво и многофункционално управление на горите.	
3. Законодателни мерки за ограничаване на	

незаконната сеч на българските гори. Намаляване на обема на търговията със сурова дървесина след оценка на икономическия ефект; при необходимост – налагане на мораториум.	
4. Насърчаване на пазарно ориентираните, конкурентноспособни земеделски стопанства и преработвателни предприятия с оглед осигуряване на по-евтина и по-качествена храна за потребителите.	
5. Приоритизиране на интензивните сектори в земеделието - животновъдство, зеленчукопроизводство и трайни насаждения, биологични производства.	
6. Устойчиво пазарно развитие на максимален брой от регистрираните и новорегистриращите се земеделски производители.	
7. Преференциално подпомагане на младите фермери, на дребните производители и производителите, които увеличават добавената стойност на селскостопанската продукция и създават работни места.	
8. Устойчиво развитие на селските райони и стабилизиране на човешките ресурси, включително с акцент върху малкия и среден бизнес.	
9. Уреждане на поземлените отношения с цел създаване на устойчивост и справедливост чрез защита правата на собствениците и на ползвателите на земеделски земи и стимулиране окрупняването на земеделските площи.	
10. Организирана маркетингова и рекламна държавна политика за традиционните ни уникални продукти на преработвателната промишленост.	
XV. ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел.
1. Опазване на природата, смекчаване на неблагоприятните климатични изменения и устойчив икономически растеж чрез енергийна и ресурсна ефективност.	
2. Изграждане на екологична инфраструктура.	
3. Прилагане на принципите за интегрирано управление на водите за устойчиво управление и развитие на инфраструктурата в секторите ВиК,	

хидромелиорации, хидроенергетика и защита от вредното въздействие на водите.	
4. Промени в процедурите за оценка на състоянието на околната среда. Въвеждане на принципа за икономическа целесъобразност.	
5. Въвеждане на последователна политика за стимулиране развитието на ресурсна и енергийна ефективност и постигане на целите, свързани с политиките по изменение на климата.	
6. Намаляване на броя на населените места, засегнати от воден режим.	
7. Единен национален регистър на водната инфраструктура и национална информационна система за управление на водите.	
XVI. ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА РИСКОВЕТЕ ОТ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел.
1. Създаване на фонд за подпомагане на пострадалите от бедствия и катастрофи (т.нар. катастрофичен пул).	
2. Разширяване на участието на въоръжените сили в интегрираната система за реакции при кризи за по-ефективна защита на населението при бедствия и кризи.	
3. Създаване на териториален резерв по региони, в подчинение на областни управители и кметове, който да се използва при природни бедствия, крупни аварии и катастрофи.	
XVII. КУЛТУРА И ДУХОВНОСТ	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел, без т. 4 (по аргументите, изложени в коментара по раздел II, т. 1).
1. Насърчаване формирането на нова духовна среда за етнокултурно взаимодействие и интеграция на всички етнически и религиозни групи в единната българска нация.	
2. Утвърждаване и развитие на културата като национален приоритет.	
3. Превръщане на българската култура и духовност в основна на съвременния образ на националната идентичност.	
4. Приемане на Национална стратегия за развитие на изкуствата, културните и творчески	

индустрии, културното наследство и културния туризъм 2014–2023 г.	
5. Комплексно развитие на археологическите проучвания. Консервацията, реставрацията и експонирането на археологическите обекти ще се реализира успоредно с изграждането на инфраструктура за тях.	
6. Дигитализация на материално и нематериално културно наследство на България.	
7. Прилагане на иновативни и традиционни схеми за финансиране от публични и частни регионални, национални и европейски източници.	
8. Модерно развитие на читалищната мрежа в страната чрез допълнителни източници на финансиране; нов закон за читалищата.	
9. Балансирано развитие на отделните региони по отношение на културната политика.	
10. Реформа в музейното дело и създаване на нов тип музейна експозиционна култура (Национален музеен комплекс „БГ Лувър"). Основа на промените ще е Концепцията за водещите столични музеи, разработена в предишния мандат на ГЕРБ.	
11. Усъвършенстване на реформата в сценичните изкуства и осигуряване на средства за повишаване на стандартите на културните институти.	
XVIII. ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел, с предложение в приоритета, разписан в т. 2.2. да се добави и задължителна текуща оценка на въздействието на законовите актове.
1. Създаване на публична и законодателна среда, която гарантира:	
• медийната независимост и медийния плурализъм;	
• прозрачността и публичността на собствеността и контрола върху медиите. Премахване на възможността офшорни компании да придобиват собственост и контрол върху електронни и печатни медии.	
2. Политика на прозрачност:	

• механизъм за гражданско участие при важни за страната въпроси с възможност за влияние върху управленските решения;	
• задължителна предварителна оценка на въздействието на законодателните и нормативните актове;	
• приоритизиране на откритото управление като политически ангажимент, осигуряващ на гражданите и техните организации възможно най-пълна и точна информация за управлението и дейността на държавните органи.	
3. Демократизация на изборния процес чрез:	
○ промени в изборното законодателство с цел преодоляване на съществуващите дефекти в изборната система: изчистване на изборните списъци от „мъртви души"; въвеждане на активна регистрация; ограничаване на корпоративния и купен вот; въвеждане на машинното гласуване;създаване на преброителни центрове,	
○ провеждане на референдум за задължително гласуване;	
○ засилено администриране от българската държава на изборния процес в чуждестранните изборни райони.	
4. Разпределение на публичен ресурс за медии по ясни правила без опити за оказване на политическо влияние.	
5. Ефективно гражданско участие в държавните регулаторни органи.	
6. Въвеждане на механизъм за провеждане на национална и европейска гражданска инициатива – 10 хиляди български граждани да могат да предлагат законопроект на Министерския съвет или Народното събрание.	
7. Облекчаване на възможността за провеждането на местни референдуми.	
8. Подкрепа на доброволчеството чрез приемане на Закон за доброволчеството.	
XIX. ОТБРАНА	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел с предложението да се предвиди включването/ангажирането на

	възможностите на индустриалните субекти в тези, които са подходящи за реализирането на такова партньорство.
1. Приемственост и устойчивост на развитието на въоръжените сили чрез провеждане на реалистична отбранителна политика, която съответства на заплахите, на съюзните ни ангажименти в НАТО и ЕС, и на наличните финансови ресурси.	
2. Задълбочаване на трансатлантическото сътрудничество като гарант за сигурността и развитието на България.	
3. Поддържане на съществуващите и постепенно развитие на нови отбранителни способности.	
4. Разширяване на участието на въоръжените сили в интегрираната система за реакции при кризи за по-ефективна защита на населението при бедствия.	
5. Постепенно преустановяване на всички зависимости на българските отбранителни способности, потенциално водещи до неустойчивост на външната граница на евроатлантическата общност.	
6. Запазване числеността на българската армия, създаване на условия за висока мотивация и професионален подбор.	
7. Активно и последователно участие в европейската външна политика и подготовка за поемане на ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз през втората половина на 2018 г.	
8. Развитие на способностите в рамките на Национална програма приета от Народното събрание. Ефективно използване на съюзни, многостранни, регионални и двустранни механизми за съвместно финансиране чрез многогодишни програми и при намаляване на зависимостите от страни извън НАТО и ЕС.	
9. Законодателно уреждане на националната координация на специалните служби. Активно развитие на политиката на киберсигурността. Пълноценно участие в политиката на партньорите от НАТО и ЕС в тази област.	

XX. СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД	БТПП подкрепя всички приоритети от този раздел с уговорката, че предвидените мерки за реформи и преструктуриране (пр. т. 2) не трябва да се реализират с цел кадрово овладяване. За реализиране на някои от мерките би могло да се потърси и публично-частното партньорство (напр. по т. 6)
1. Реформа в сферата на сигурността чрез нова законодателна уредба за всички служби за сигурност.	
2. Структурни промени чрез отделяне на ГДБОП от ДАНС с цел противодействие на корупцията, злоупотребата с власт и организираната престъпност и за гарантиране сигурността на гражданите, и вливане на ГДБОП в МВР.	
3. Възстановяване на премахнатото конкурсно начало за издигане в кариерата и назначаване на ръководни длъжности в системата на сигурността, както и на системата за периодични атестации, проверки за лоялност и проверки на имуществото на полицаите и инспекторите. Недопускане на политически натиск и намеса в кадровата политика.	
4. Бързи организационни и законодателни мерки за контрол върху незаконната миграция.	
5. Доизграждане на съоръженията, възпрепятстващи незаконното преминаване на южната граница.	
6. Мерки за ограничаване на битовата престъпност, полицейско присъствие в населените места със завишена концентрация на престъпления. Видеонаблюдение в критичните райони.	
7. Политически усилия за приемане в Шенген.	
8. Изготвяне на функционален анализ на Министерството на вътрешните работи с цел оптимизиране на дейността на министерството.	